

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. liepos 18 d.
(OR. en)

11480/22

AGRI 343
AGRIFIN 80
FIN 836
ENV 760

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2022 m. liepos 18 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	10997/22
Dalykas:	Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 20/2021 „Tausus vandens naudojimas žemės ūkyje: labiau tikėtina, kad BŽŪP lėšomis skatinamas didesnis, o ne efektyvesnis vandens naudojimas“ – Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados tokia tema:

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 20/2021 „Tausus vandens naudojimas žemės ūkyje: labiau tikėtina, kad BŽŪP lėšomis skatinamas didesnis, o ne efektyvesnis vandens naudojimas“,

kurias Taryba priėmė 2022 m. liepos 18 d. įvykusiame 3890-ame posėdyje.

Tarybos išvados

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 20/2021

„Tausus vandens naudojimas žemės ūkyje: labiau tikėtina, kad BŽŪP lėšomis skatinamas didesnis, o ne efektyvesnis vandens naudojimas“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 20/2021 *„Tausus vandens naudojimas žemės ūkyje: labiau tikėtina, kad BŽŪP lėšomis skatinamas didesnis, o ne efektyvesnis vandens naudojimas“*, kurioje daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio poveikiui vandens telkinių kiekybinei būklei ir nagrinėjama, koku mastu Vandens pagrindų direktyva¹ ir bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) skatinama tausiai naudoti vandenį žemės ūkyje;
2. ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų rekomendacijas Komisijai dėl vandens kainų lygių pagrindimo ir reikalavimo gauti leidimus imti vandenį išimtis įgyvendinant Vandens pagrindų direktyvą; BŽŪP išmokų susiejimo su tausaus vandens naudojimo aplinkos standartais; ir ES finansuojamų projektų siekiant Vandens pagrindų direktyvos tikslų;
3. PABRĖŽIA, kad dėl geresnio vandens išteklių planavimo teisės aktų, pavyzdžiui, Vandens pagrindų direktyvos, ir BŽŪP skatinamo geresnio drėkinimo valdymo žemės ūkiui vandens imama mažiau, tačiau neigiamas poveikis vandens ištekliams tebėra didelis dėl didelės vandens paklausos, kurią lemia klimato kaita: vidutinės temperatūros kilimas ir dažnesni ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai (įskaitant sausras);

¹ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

4. PALANKIAI VERTINA Audito Rūmų išvadas, kad valstybės narės padarė pažangą kurdamos išankstinių leidimų suteikimo sistemas vandeniui imti, sistemas neteisėtam vandens naudojimui aptikti ir kainodaros mechanizmus, turinčius potencialą skatinti vandens naudojimo efektyvumą, ir ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų pastabas dėl ūkininkams taikomų leidimų imti vandenį išimčių, be kita ko, regionuose, kuriuose esama vandens stygiaus, ir dėl sąnaudų už žemės ūkyje teikiamas vandens paslaugas padengimo principo taikymo, kurių atveju, Audito Rūmų manymu, padėti dar galima gerinti;
5. PRIMENA, kad Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimą valstybės narės užtikrina savo nacionalinės teisės aktais, visų pirma vandens ėmimo sąlygų atveju, o atitinkamos BŽŪP išmokos turi atitikti jų reikalavimus, taip pat primena, kad tiesioginių išmokų žalinimu gali būti skatinama praktika, kuria gali būti padedama mažinti vandens naudojimą, pavyzdžiui, daugiamečių ganyklų apsauga ir pasėlių įvairinimas;
6. PABRĖŽIA, kad vandens trūkumas skirtingai veikia valstybes nares, kaip matyti iš Audito Rūmų ataskaitos, ir kad atitinkamus sprendimus reikia įgyvendinti nacionaliniu ar regionų lygmeniu (be kita ko, naudojantis upių baseinų valdymo planais ir remiantis būsimais BŽŪP strateginiais planais), todėl tai patenka į valstybių narių atsakomybės sritį;
7. RAGINA vertinti Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimą ir keistis gerosios praktikos pavyzdžiais, kad šiuos sprendimus būtų lengviau taikyti ir jie būtų veiksmingesni;
8. BE TO, PRIMENA, kad 2023–2027 m. laikotarpio BŽŪP didinama BŽŪP ir Vandens pagrindų direktyvos tarpusavio darna; BŽŪP bus remiamas šios direktyvos įgyvendinimas naudojantis įvairiomis priemonėmis, pavyzdžiui, susiejant visas atitinkamas BŽŪP išmokas su nacionalinių taisyklių, kuriomis įgyvendinami tam tikri Vandens pagrindų direktyvos reikalavimai², laikymusi taikant griežtesnes sąlygas ir finansuojant investicijas (į kaimo plėtrą ir kitų rūšių intervencijas vaisių ir daržovių sektoriuje), darančias teigiamą poveikį tausiam vandens naudojimui;

² Žr. Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies e punktą dėl vandens ėmimo ir h punktą dėl privalomų reikalavimų kontroliuoti paskliduosius taršos fosfatais šaltinius.

9. PAŽYMI, kad pagal 2023–2027 m. laikotarpio BŽŪP nuostatas valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose turės atsižvelgti į teisėkūros ir planavimo dokumentus, išvardytus BŽŪP strateginių planų reglamento priede, įskaitant Vandens pagrindų direktyvą ir upių baseinų valdymo planus, o jų planuose turėtų būti, pavyzdžiui, išdėstyta, kaip investicijos į drėkinimą atitinka Vandens pagrindų direktyvos tikslus, kad būtų užtikrinta gera vandens būklė;
10. PAŽYMI, kad Komisija pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms dėl:
- prašymo pagrįsti Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimo žemės ūkyje išimtis;
 - atitinkamų BŽŪP išmokų susiejimo su aplinkos standartų laikymusi, tačiau nenustatant sąlygų BŽŪP išmokoms, kurios nėra mokamos tiesiogiai ūkininkams, pavyzdžiui, išmokoms pagal bendro rinkos organizavimo priemones, taip pat nenustatant BŽŪP papildomų apsaugos priemonių, susijusių su savanoriška susietąja parama, kadangi tinkamu Vandens direktyvos įgyvendinimu jau užtikrinamas tausūs vandens naudojimas pasėliams, o sąlygomis BŽŪP išmokos susiejamoms su atitinkamomis Vandens pagrindų direktyvos nuostatomis³;
 - ES lėšų naudojimo vandens telkinių kiekybinei būklei gerinti.

³ Žr. 2 išnašą.